

V rozesílce s číslem 17 najdete aktuální pozvánky a upozornění na akce, programy i nové grantové výzvy.

Do konce října pokračuje osvětová kampaň **STROMY a my**. Přidejte se i vy se svou akcí či podzimní výsadbou stromů (viz str. 5).

Do 1. listopadu můžete zasílat přihlášky na **XIX. Krajskou konferenci o EVVO**, www.liska-evvo.cz/doc/xix-krajska-konference-o-evvo-ve-zlinskem-kraji

Z významných dnů připomínáme: 16. 10. – Světový den potravin, 17. 10. – Světový den za odstranění chudoby, 20. 10. – Den stromů, 27. 10. – končí letní čas, 28. 10. – Den vzniku samostatného československého státu.

Připravili jsme pro Vás rozesílku 17/2019. Některé texty zůstávají beze změny, slouží jako rychlý zdroj informací.

Nové texty jsou označeny ikonkou

<http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Pozvánka na Krajskou konferenci o EVVO

Akce do DIÁŘE:

Pátek 18. října	Den stromů v Panské zahradě ve Vsetíně www.alcedovsetin.cz
Pá – Ne 18.–20. října	Specializační studium koordinátorů EVVO, modul 2 www.liska-evvo.cz
Čt – So 24.–26. října	Ekologická olympiáda středoškoláků Zlínského kraje, Valašské Klobouky
Pá – So 25.–26. října	Víkendovka Klubu ambasadorů fair trade, Hájenka www.liska-evvo.cz
Sobota 26. října	Stromy pro Rochus www.skanzenrochus.cz
Út – St 29.–30. října	Seminář Učíme se s POLY, MŠ Vlachovice, www.liska-evvo.cz
Čtvrtek 14. listopad	XIX. Krajská konference o EVVO, UTB Zlín, téma: PŮDA – co se skrývá pod zemí, www.liska-evvo.cz

Klub LÍSKY

Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Členem Klubu může být i rodina, škola či organizace. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Osvětové kampaně LÍSKY

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené (9.–31. května)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

Stromy a my (15. září – 30. října)

Po dobu trvání dané kampaně vám poskytujeme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi, pozveme vás na programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd. www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Pozvánky

VSETÍN PROTI CHUDOBĚ, 1. listopadu 2019, 7. ročník

Akce probíhá v rámci celonárodní kampaně Česko proti chudobě, a má podobu žakovského sympózia, kde žáci a studenti vyhledávají globální problémy či informace o zemích rozvojové spolupráce s Českou republikou, analyzují, diskutují a definují klíčové problémy, následně navrhnou a v průběhu školního roku realizují žakovskou kampaň.

Více informací na:

www.ceskoprotichudobe.cz

www.liska-evvo.cz/doc/vsetin-proti-chudobe

Cena EVVO 2019

Cena za přínos k rozvoji environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) ve Zlínském kraji

Cena je udělována od roku 2001. Získat ji mohou lidé i organizace působící v oblasti EVVO na území Zlínského kraje.

Návrhy na nominace mohou podávat jednotlivci i organizace. Nejdůležitějšími kritérii při rozhodování o udělení ceny je významný a prokazatelný dopad na dění v místě či regionu, viditelný rozvoj organizace, projektů a programů, jedinečnost a inspirativnost. Nominace budou zveřejněny a ceny slavnostně předány na listopadové Krajské konferenci o EVVO ve Zlíně.

Nominace budou zveřejněny a ceny předány v programu XIX. Krajské konference o EVVO ve čtvrtek 14. listopadu ve Zlíně.

Nominace jsou podávány v 10 kategoriích:

1. Osobnost EVVO.
2. Ředitel školy, školského zařízení / manažer neziskové organizace.
3. Školní koordinátor EVVO, pedagog, lektor.
4. Pracovník/dobrovolník nestátní neziskové organizace.
5. Komunální politik / pracovník veřejné správy.
6. Žák základní/střední školy, student vyšší/vysoké školy.
7. Podnikatel (právník a i fyzická osoba).
8. Škola, školské zařízení / nezisková organizace.
9. Projekt/aktivita EVVO realizovaný/á na území Zlínského kraje.
10. Objev v oblasti EVVO (jednotlivec).

XIX. Krajská konference o EVVO

Tradiční akreditovaná vzdělávací akce na podporu krajského systému EVVO ve Zlínském kraji.

TÉMA: PŮDA – co se skrývá pod zemí

Zlín, 14. 11. 2019, prostory Fakulty technologické, UTB Zlín

REFERÁTY, WORKSHOPY A PREZENTACE PŘIPRAVUJÍ:

- Martin Kříž, Chaloupky: **Co se skrývá pod zemí – co by měly malé děti vědět o půdě**
- Justina Danišová, Tereza Praha: **Šedm dobrých důvodů proč se učit venku**
- Ludmila Rumánková Mužikovská, ekofarma Agrofyto Lidečko: **Proč se potřebujeme starat o půdu**
- Justina Danišová, Tereza Praha: **Blátohraní a volná hra (nejen) v zahradě**
- Marie Petřů, VIS Bílé Karpaty, Liběna Dopitová, ZŠ Vsetín, Rokytnice: **Učíme se s POLY o půdě**
- Zorka Rýparová, Rezekvítek Brno: **Pokladnice pod zemí**
- Martin Kříž, Chaloupky: **Výuka v terénu pro I. st. ZŠ**
- Ladislav Miko: **Energie nejen pro lidstvo**
- Martin Kříž, Chaloupky: **Výuka v terénu a jak se na ni připravit**
- Justina Danišová, Tereza Praha: **Tajemství školy za školou – sedm dobrých důvodů proč se učit venku**
- Martin Kříž, Chaloupky: **Badatelsky orientované učení na příkladu půdy jako živého ekosystému**
- UTB Zlín: **Život v půdě**
- Lenka Pavelčíková, Monika Havlášková, LÍSKA: **Půda není nuda**
- Vladimír Šácha, VIS Bílé Karpaty: **Neztrácejme půdu pod nohama**

NOVINKA:

Dopolední program i workshopy proběhnou ve dvou sekcích:

Sekce I
pro MŠ
a I. stupeň ZŠ

Sekce II
pro II. stupeň ZŠ
a SŠ

Přihlášky do 1. 11. 2019.

www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference

Konference LEPŠÍ ŠKOLA V KAŽDÉM MÍSTĚ 2019 Jak může zřizovatel podpořit svoji školu? Praha, 21. října 2019, 9:00–16:30

Mezi dobrou a špatnou školou není rozdíl v nákladech, ale je dramatický ve výsledcích. Co potřebují školy, aby se staly dobrými a ještě lepšími? A jak jim v tom mohou pomáhat jejich zřizovatelé?

Smyslem konference Lepší škola v každém místě je pomoci zřizovatelům, tedy zástupcům měst, obcí a městských částí, dobře spravovat školy v jejich území. Chceme se společně zamyslet nad vhodnou rolí zřizovatele, ukázat příklady dobré praxe z různých regionů ČR i ze zahraničí a představit osvědčené podpůrné metody pro školy a učitele.

Zveme všechny starosty, místostarosty, radní, vedoucí školských odborů i zástupce MAP. Přijďte načerpat inspiraci, dobít baterky a navázat cenné kontakty.

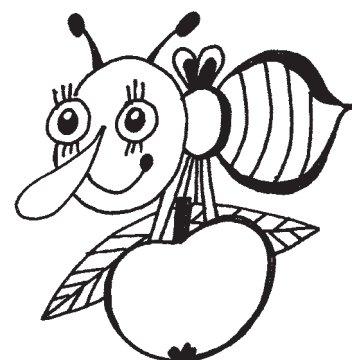
<https://mestavzdelavani.cz/konference-2019/>

Kalendář akcí zaměřených na ekologické zemědělství:

30. listopadu 2019 | 13:00–19:00 hodin:
**Minifestival ekologického zemědělství
ve Zlíně, 6. ročník,**
www.iskopanice.cz

Výše uvedené akce pro veřejnost podpořila v letošním roce KEZ, o.p.s. Chrudim. Minifestival i Zlínský kraj. Polní den pro zemědělce financuje Ministerstvo zemědělství.

Zdroj: www.iskopanice.cz

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 17/2019

strana 2

Pozvánky

Festival globálního rozvojového vzdělávání KLIMA SE MĚNÍ. A CO MY? v rámci Týdne globálního vzdělávání, 20. 11. 2019 v Goethe-Institutu v Praze.

V první části se můžete těšit na panelovou diskusi za účasti zástupců z řad žáků, pedagogů a ministerstev. Ve druhé části potom na workshopy globálního rozvojového vzdělávání.

PROGRAM festivalu globálního rozvojového vzdělávání v ČR

KLIMA SE MĚNÍ. A CO MY?

20. 11. 2019 13:00 – 16:30

GOETHE-INSTITUT

Masarykovo nábřeží 32, 110 00 Praha 1

- 12:40** Registrace účastníků
- 13:00** Úvodní slovo
Pavel Příbyl, ředitel Českého fóra pro rozvojovou spolupráci
Klára Sutlovicová, policejní officerka Českého fóra pro rozvojovou spolupráci
- 13:30 – 15:00** Panelová diskuze
Alexandr Sporyš, Ministerstvo zahraničních věcí ČR
Petr Doubravský, Fridays for future
František Brauner, Gymnázium Olomouc - Hejčín
Jiří Preis, Ekonomická fakulta ZČU Plzeň
Michal Žák, Česká televize a Univerzita Karlova
- 15:00 – 15:20** Přestávka
- 15:20 – 16:30** Workshopy
Workshopy probíhají paralelně. Účastníci volí pouze jeden ze tří workshopů.
Workshop A: Konec doby plastové
Workshop B: Stavění věží – stimulační hra o klimatu
Workshop C: Jak učít o klimatické změně? – Podpořte vás nový online videokurz!

MEDAILONY ŘEČNÍKŮ

MODERÁTORKA

Martina Mašková (Český rozhlas Plus)

Panelovou diskusi vás provede Martina Mašková z Českého rozhlasu Plus, moderátorka aktuálních pořadů Den podle a Šedesátka a populárně-naučné besedy vědců a herců Laboratoř. Studovala v Praze a v Angers, působila na BBC v Praze a v Londýně, natočila rozhlasové dokumenty v několika zemích EU, v Africe a na Blízkém východě.

HOSTĚ PANELOVÉ DISKuze

Alexandr Sporyš (Ministerstvo zahraničních věcí ČR)

Alexandr Sporyš je považován za jednoho z nejkušnějších diplomatů se zaměřením na Blízký východ a arabský svět obecně. Působil v Jemenu, USA či Spojených arabských emirátech. V rámci OSN pak na Západní Sa-haře, v Afghánistánu a v Pákistánu. V tuto chvíli působí na Ministerstvu zahraničních věcí na pozici ředitele odboru mnohostranných ekonomických vztahů, do jehož pracovní agendy spadá i klimatická politika.

Jiří Preis (Západočeská univerzita v Plzni)

Jiří Preis vystudoval regionální geografii a rozvoj na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity v Brně. V současnosti přednáší na Fakultě ekonomické ZČU v Plzni, kde se věnuje především ekonomické a regionální geografii a procesům globalizace v zemích Asie a subsahar-ské Afriky. Na téže fakultě působí jako proděkan pro internacionalizaci a vnější vztahy. Usiluje o propojování vzdělávání s tématem udržitelnosti a společenské odpovědnosti. Ve spolupráci s neziskovou organizací ACET ČR pravidelně navštěvuje Ugandu v rámci projektu zaměřeného na podporu zranitelných komunit ve městě i na venkově. Je spoluautorem dvou knih o životě ugandských dětí.

Michal Žák (Česká televize a Univerzita Karlova)

Michal Žák se narodil v roce 1978 v Třebíči, vystudoval obor meteorologie a klimatologie na matematicko-fyzikální fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Na téže katedře nyní pracuje jako odborný asistent, kde se věnuje především oblastem souvisejícím se synoptickou meteorologií a regionální klimatologií. Rovněž působí v České televizi v redakci počasí, kde se v roce 2018 mimo jiné spolupodílel na krátké sérii „Klima mění Česko“.

Petr Doubravský (Fridays for future)

Petr Doubravský je student střední školy, ekologický aktivista, člen a mluvčí Fridays for Future. Od svých patnácti let se věnuje environmentálnímu aktivismu. Na začátku roku 2019 spoluzakládal hnutí Fridays For Future v České republice, které pravidelně pořádá středoškolské stávky za klima. Je jedním z mluvčích tohoto hnutí. Za aktivity okolo student-ských stávek byl v roce 2019 nominován na Cenu Josefa Vavrouška za výjimečný čin. Zvláštní cena Josefa Vavrouška byla následně udělena celému hnutí Fridays For Future.

František Brauner (Gymnázium Olomouc-Hejčín)

František Brauner od roku 2002 vyučuje biologii a chemii na anglické sekci Gymnázia Olomouc – Hejčín. Ve svých hodinách hojně využívá „hands-on“ aktivity a propojuje teorii s praxí.

Spolupracuje s organizacemi ARPOK, Sluňákov, Člověk v tísni. Globální rozvojové vzdělávání považuje za velmi důležitou součást své pedagogické práce. Společně s dalšími učiteli z 12ti zemí se zapojil do projektu Get Up and Goals, kde společně s žáky plánují akce ke zvýšení povědomí o tématech cílů udržitelného rozvoje v místní komunitě, testuje lekce a nové hodnotící nástroje nejen na téma Klimatická změna.

Je školním koordinátorem projektu Světová škola. Lektoruje semináře pro učitele v oblasti CLIL a kreativní výuky biologie a chemie. Vyučuje na PFF UP.

WORKSHOPY

WORKSHOP A: Konec doby plastové

Omezení plastů nebo zákaz jednorázových obalů jako řešení? Během tohoto workshopu se společně zamysleme, jaké věci či produkt vyrobené z plastu během dne použijeme a společně budeme hledat možné alternativy, jak plast nahradit. Účastníci získají inspiraci, jak téma plastů a jeho užívání mohou začlenit do své výuky. Pro všechny účastníky (i ne- učitele) nabízí workshop možnost reflexe vlastního spotřebního chování. Součástí workshopu bude představení žákovského projektu na téma Zero waste studentkami z Masarykova gymnázia v Příboře.

Lektor: Lenka Pánková, Adam Kolář

Prezentace z Masarykova gymnázia Příbor: studentky Michaela Kolářová a Kristýna Sosková a Mgr. Ivana Opršalová

Zastřešující organizace: ARPOK, o.p.s.

WORKSHOP B: Stavění věží – stimulační hra o klimatu

Na workshop vyzkoušíme simulaci hry, která je součástí připravovaného výukového programu o změně klimatu. Hra se soustředí na to, jaké uvažování a jednání ve společnosti přispívá nebo naopak odvádí od hledání řešení problému, který přehazuje jednotlivce i jednotlivé skupiny. Součástí workshopu bude reflexe průběhu hry a diskuze nad zasažením hry do kontextu celého programu. Výukový program o změně klimatu připravujeme pro studenty a studenty středních škol, workshop-pakážka je tedy určen pro všechny, kdo buď přímo pracují s cílovou skupinou (ať už ve školách nebo v jiných skupinách) a může pro ně být návodem či inspirací, dále pro ty, kdo zprostředkovávají vzdělávací příležitosti, i pro zájemce o téma klimatické změny a konfliktů.

Lektor: Martin Jestřábek

Zastřešující organizace: NaZemi

WORKSHOP C: Jak učít o klimatické změně? Podpořte vás nový online videokurz!

Jak víme, že změna klimatu skutečně probíhá? Co s ní můžeme dělat a proč bychom o ni měli učit? Tyto otázky a mnohé další si prokládá nový online videokurz pro učitele, který ve spolupráci s odborníky i učiteli vytvořil vzdělávací program Varianty. Během workshopu se seznámíte s vybranými částmi online videokurzu, vyzkoušíte si tematickou aktivitu do výuky a společně se zamyslete nad tím, zda a proč je důležité o změně klimatu se žáky mluvit.

Lektorka: Veronika Ambrožová

Zastřešující organizace: Člověk v tísni, vzdělávací program Varianty

Festival se koná v rámci Týdne globálního vzdělávání – celoevropské iniciativy pořádané North-South Centre při Radě Evropy a v České republice se akce koná pod záštitou Ministerstva životního prostředí a Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Akce je podpořena z prostředků Evropské unie a České rozvojové agentury a obsah nevypovídá stanoviska donorů a nezakládá odpovědnost z jejich strany.

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Muzeum v přírodě Rochus
<http://www.parkrochus.cz/doc/12/>
výukové programy a exkurze na
<http://www.parkrochus.cz/doc/294/>
- Muzeum regionu Valašsko,
www.muzeumvalassko.cz
- 14I15 Batův institut Zlín,
www.14-15.cz
- Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,
www.muzeum-zlin.cz
- Valašsko muzeum Rožnov p. R., Valašský rok,
www.vmp.cz
- Informační centrum Velké Karlovice,
<http://www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum>
- Zvonce Soláň,
<https://www.zvonce.eu/>

Líska

Rozesílka LÍSKY 17/2019

strana 3

Učíme se venku

Otevřený společný projekt a kampaň více organizací. LÍSKA je jednou z nich. Projekt spojuje učitele, rodiče i odborníky. Podporuje hru a učení venku jako předpoklad zdravého rozvoje dětí.

www.ucimesevenku.cz

Na webu <https://ucimesevenku.cz/stahuji/> najdete desítky námětů i inspiraci z mnoha škol, které venku učí.

Mrkněte na krásné podzimní náměty na téma STROMY. Vytvořte si s dětmi listové leporelo, pexeso si vitráže. Objevujte tvary a barvy, zkoumejte stavbu listů a změny v přírodě.

https://ucimesevenku.cz/wp-content/uploads/2018/03/Ucime-se-venku_Lekce-18_listova-leporela.pdf

Přírodní zahrady

■ **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>

■ **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:**
www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr

■ **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

■ **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>

■ **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>

■ Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. **Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.**

■ **Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedník. Na webu najdete interaktivní mapu školních zahrad, kam můžete přidat i tu vaši.

■ **Semínkovny ve Zlínském kraji**
Iniciativa na podporu semenaření a sdílení osiva ze zahrádek, seminkovny.com

Základní škola Vsetín, Rokytnice

Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín, e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz

Centrum Veronica Hostětín

Kontakt: Centrum Veronica Hostětín, č.p. 86, 687 71 Hostětín, www.hostetin.veronica.cz

Zdroje (nejen) pro EVVO

■ **Národní program životní prostředí.**

Výzva č. 7/2019: Přírodní zahrady

Proměnit školní pozemek na prostor vhodný pro venkovní výuku a posílit kontakt dětí s přírodou umožní nová dotační výzva. Rozděleno bude 250 milionů korun na vybudování hřišť a zahrad v přírodním stylu. Příjem žádostí od 3. února 2020. **LÍSKA poskytuje poradenství při zpracování žádosti** (viz str. 7).

www.liska-evvo.cz/doc/narodni-program-zivotni-prostredi-vyzva-c-72019-prirodni-zahrady

■ **Výzva MZE k podání žádostí NA PODPORU PROJEKTŮ NESTÁTŇNÍCH NEZISKOVÝCH ORGANIZACÍ pro rok 2020**

Portál eAGRI: <https://epodani.mze.cz>. Uzávěrka je 31. 10. 2019

■ **Active Citizens Fund ČR**

Otevíráme výzvu na základní granty. Jste nezisková organizace z České republiky a rádi byste smysluplně rozvíjeli svou dosavadní činnost nebo naopak představili nové přístupy a aktivity? Dáváme příležitost všem organizacím, jejichž projekty budou mít jedno z těchto zaměření: občanská participace, advokační a watchdogové aktivity, zmocnění znevýhodněných skupin, občanské vzdělávání a mediální gramotnost a posílení neziskových organizací. Více najdete na webu

www.activecitizensfund.cz/chceme-gr.../aktualni-vyzvy/

■ **Stromy pro budoucnost**

Nadace Partnerství vyzývá: zasadte se s námi o lepší budoucnost a přidejme společně do české krajiny 10 milionů stromů. Jak? Dozvíte se na www.sazimebudoucnost.cz

■ **Grantový program Zelené oázy**

Vyhlašuje Nadace Partnerství a společnost MOL Česká republika, pomáhá již pátým rokem navrátit zelesň a vodní prvky do měst. Žadatelé mohou na svůj projekt získat až 140 tisíc korun. Uzávěrka 31. 10. 2019. www.zelene-oazy.cz

■ **Dětem ze znečištěných oblastí pomohou od prachu ozdravné pobyty. MŽP přispěje 40 milionů**

Školy, školky a jiné dětské kolektivy z oblastí s nejvíce znečištěným ovzduším se mohou opět ucházet o finanční příspěvky na ozdravné pobyty dětí. Ministerstvo životního prostředí ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí ČR vyhlašuje novou dotační výzvu, která spojuje péči o zdraví dětí a ekologickou výchovu. V Národním programu Životní prostředí je připraveno celkem 40 milionů korun. www.sfzp.cz/tiskove-centrum/tiskove-zpravy/detail-tiskove-zpravy/?id=100

■ **Výzvy Erasmus plus –** www.ef-czech.cz/erasmus/

■ **Výzva Nadace VIA „Živá komunita“** – program podporující aktivní lidi, kteří chtějí zlepšit život ve své sousedské komunitě. www.nadacevia.cz/ziva-komunita

Osvětové kampaně LÍSKY

Osvětová kampaň STROMY a my – výzva k zapojení

Hlavním cílem je osvěta tématu s dopadem na šetrnější a odpovědnější přístup k přírodě a životnímu prostředí.

V rámci kampaně se na území Zlínského kraje konají rozmanité akce.

JAK SE MŮŽETE ZAPOJIT VY?

- výsadbou stromů,
- péčí o nějaké území, park či zahradu,
- vyhlášením soutěže,
- přípravou přednášky, semináře, besedy, exkurze či vycházky,
- promítáním tematických filmů,
- nabídkou výukových programů pro školy,
- pozváním na slavnost, piknik,
- můžete také přispívat svými zkušenostmi, příběhy, příklady dobré praxe, postřehy nebo i odbornými názory, poradenstvím či náměty na aktivity na facebookovém profilu kampaní, viz odkazy na www.liska-evvo.cz
- umístěním banneru kampaně na váš web,
- sdílením akcí na vašem FB, webu apod.

Pokud pořádáte program, besedu, výsadbou, exkurzi apod., pošlete nám zprávu na infoevvo@seznam.cz

9. ROČNÍK OSVĚTOVÉ KAMPANĚ STROMY a MY

15. 9.–31. 10. 2019 **Kalendář místních a regionálních akcí ve Zlínském kraji**

	NÁZEV AKCE - MÍSTO KONÁNÍ	POŘADATEL - KONTAKT
	Výtvarná soutěž: Voda a stromy uzávěrka: čtvrtek 17.10. 2019	DDM Síkula Uherské Hradiště www.ddmsikula.cz
	Výtvarná a foto soutěž Stromy a my	DDM Uherský Ostroh, p.o. www.ddmpastelka.cz
	Jablečná slavnost Centrum Veronica Hostětín 	základní organizace ČSOP Veronica www.hostetin.veronica.cz
	Dřevo je můj chléb – výukový program pro školy Skanzen Rochus Uherské Hradiště	www.skzenrochus.cz
	Výstava na stromech na téma KAKAO Vsetín, Dolní náměstí Vsetín, Horní náměstí – park u zámku Uherský Ostroh, park u Kapličky Valašská Polanka, Choryně, Horní Bečva, Kateřinice, Zlín, Valašské Meziříčí, Rožnov pod Radhoštěm – další místa najdete na www.fairtrade-cesko.cz/zapojte-se/vystava-na-stromech/	www.vystavanastromech.cz LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz LÍSKA, z.s. DDM Uherský Ostroh, p.o., www.ddmpastelka.cz
	Den stromů v Uherském Hradišti park u Obchodní akademie	DDM Síkula Uherské Hradiště www.ddmsikula.cz , info.tmk@seznam.cz
	Den stromů Panská zahrada, Vsetín	Alcedo – středisko volného času Vsetín www.alcedovsetin.cz
	Den stromů Jezuitská zahrada, Uherské Hradiště	Přírodovědné centrum TRNKA při DDM Síkula Uherské Hradiště www.ddmsikula.cz
	Stromy pro Rochus Skanzen Rochus Uherské Hradiště 	www.parkrochus.cz www.skzenrochus.cz

Stromy pro budoucnost

Nadace Partnerství vyzývá: zasaďte se s námi o lepší budoucnost a přidejme společně do české krajiny 10 milionů stromů.

www.sazimebudoucnost.cz

Metodické listy do výuky či plakáty k tématu můžete získat v LÍSCĚ infoevvo@seznam.cz

Více informací na www.liska-evvo.cz a na webech zapojených partnerů. [www.facebook.com/ Stromy a my](https://www.facebook.com/Stromy_a_my)

UŽITEČNÉ ODKAZY: <http://stromroku.cz> · www.mezistromy.cz · www.dendrologie.cz · www.arboristika.cz · www.stromyazivot.cz · www.zapomenuteodrudy.cz · www.stare-odrudy.cz · www.ovocne-stezky.cz · www.pamatnestromy.cz · www.starestromy.cz · www.nadacepartnerstvi.cz

HLAVNÍ GARANT:
Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště
www.skzenrochus.cz

Nová výzva Sázíme budoucnost – hlavou – srdcem – rukama

Spolu vysadíme 10 milionů stromů pro odolná města a zdravou krajinu.

www.sazimebudoucnost.cz

Co člověk – to strom do 5 let

Ve čtvrtek 19. září 2019 byla zahájena celonárodní iniciativa Sázíme budoucnost.

Cílem projektu je do pěti let vysázet 10 milionů stromů mimo les. Za každého občana Česka jeden. Počítadlo na stránkách www.sazimebudoucnost.cz začíná sčítat stromy vysazované po celé České republice. Státní fond životního prostředí ČR podpoří výsadbou komunitní zeleně dotační výzvou s alokací 100 milionů korun.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 17/2019

strana 5

Osvětové kampaně LÍSKY

DEN STROMŮ

9.00-11.30
18. ŘÍJNA 2019
PANSKÁ ZAHRADA

OCHUTNÁVKA SUŠENÝCH PLODŮ
A LIPOVÉHO ČAJE.

ALCEDO
středisko volného času Vsetín

VÝTVARNÉ,
POZNÁVACÍ
A POHYBOVÉ
AKTIVITY PRO DĚTI Z MŠ,
ŽÁKY 1. A 2. TŘÍDY ZŠ A VEŘEJNOST.

PŘIJĚTE SPOLEČNĚ S NÁMI OSLAVIT DEN STROMŮ DO
VSETÍNSKÉHO PARKU. ZEPTÁME SE STROMŮ, KTERÉ
ROSTOU KOLEM, CO PRO NÁS VŠECHNO DĚLAJÍ
A CO NÁM DÁVAJÍ. VYZKOUŠÍME SI NAŠE
ZNALOSTI O STROMECH A ZKUSÍME
ZPRACOVAT DARY STROMŮ DO
VÝBORNÉHO MŮSTU, KTERÝ
TAKY OCHUTNÁME.

WWW.LISKA-EVVO.CZ WWW.ALCEDOVSETIN.CZ
AKCE PROBÍHÁ V RÁMCI OSVĚTOVÉ KAMPAŇE STROMY A MY.
ZA NEPŘÍZNIVÉHO POČASÍ SE AKCE NEKONÁ. KONTAKT 731 575 846.

STROMOVÉ SLAVNOSTI 2019

Odbor životního prostředí a zemědělství a Odbor městské zeleně MMZ
 pořádají 9. ročník akce

pátek 18. 10. 2019 DEN STROMŮ
sad Svoboda (u žánku) ve Zlíně

9:00-12:00
Ukáзка sov, ptáků a dravců (ČSOP Hoštákov)

9:00-14:00

- zážitkové lezení po stromech a další stromolezecké aktivity
- výukové aktivity pro děti a mládež s tematikou stromů, rostin a živočichů
- sázení stromků do květináčů
- ptáci a netopýři poradna a dílna (Mgr. Evžen Tošenovský, zoolog UP v Olomouci, ČSO, ČESON)
- tvořivá dílnička ze dřeva manžela Huláčkových
- beseda s myslivcem (Jan Fíkal)
- ukáзка kosíkářských a rezbářských prací

úterý 22. 10. 2019
9:00-10:00
Ukáзка podzimních prací v sadu na Růmlech
(vedle železničního staničního přístřešku, GPS:49.2187100N, 17.6707631E)
Akce pro děti z MŠ Slovenská a veřejnost (pro malé děti)
Veřejnost prosíme o přihlášení se alespoň 1 den předem
na tel. 734 592 133.

- výsadba jablek
- povídání o sadech a jablkách

úterý 19. 11. 2019
14:15 BATŮV INSTITUT
Museum JV Morav ve Zlíně, edukační místnost
(14. budova, 5. patro)

9:00-13:00
PRAKTIKÁ OCHRANA ŽIVOČICHŮ VE MĚSTECH A MĚSTSKÝCH
PARCÍCH, UPLATNĚNÍ PŘÍRODE BLÍZKE PECE O DŘEVINY
VE MĚSTE – seminář

– přednáší Mgr. Evžen Tošenovský (ČSO, ČESON, PIF UP Olomouc,
RNDr. Dušan Trávníček (Museum JV Morav ve Zlíně),
Mgr. Radim Lokos, Ph.D. a další

Podrobný program na www.zlin.eu (kalendář akcí) a na vyžádání
na adrese lenkapecchova@zlin.eu

Zásahy na městské zeleni s ohledem na výskyt chráněných druhů
živočichů. Praktická podpora biodiverzity městských parků a zahrad
člověka a bezpečná zahrada. Saurovými řemesly a jeho úlohou
v městském prostředí. Zlínská městská divočina – projekty a realizace
přírodního managementu ve městě Zlíně. Sad Babá – inventarizace
odřůzů ovocných dřevin a masopletní generovaných sadů.

Seminář je zdarma, vhodný pro správce zeleně, arboristy, zahradníky,
orgány ochrany přírody, ale také pro zájemce z široké veřejnosti.
Vzhledem k omezené kapacitě je však nutno se do 14. 11. 2019
přihlásit na email lenkapecchova@zlin.eu

Změna programu vyhrazena.
Ze velmi nepříznivého počasí se venkovní akce neší.
Další informace: 577 630 951, 604 220 462
Z této veřejně přístupné akce jsou v rámci zpravodajství pořizovány
fotografie.

Uherské Hradiště
Srdce Slovácka

Den stromů

Jezuitská zahrada
park u nádraží

21. října 2019 | 8:30 – 13:00 h.

- výtvarné tvoření
- podzimní stezka s úkoly
- výstava bonsajů s komentářem
- ukáзка dravců ze záchrané stanice v Hluku
- výukový program pro školy „Voda a stromy“
- stromový kvíz, soutěž se skřítky „větvičky“
- výstava výtvarné soutěže „Voda a stromy“

V případě nepříznivého počasí probíhá jen výukový program pro objednané školy.

ŠIKULA, ZÁRKA, KLUBO, PARK ROCHUJ, LÍSKA, ICM

LEPŠÍ ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ
MĚSTSKÝ ÚŘAD ZLÍN

SKANZEN ROCHUS
expozice lidové architektury v Uherském Hradišti

Obecně prospěšná společnost Park Rochus Vás v rámci osvětové kampaně *Stromy a my* zve na akci

**v sobotu
26. října
od 14:00
do 17:00**

**STROMY
PRO ROCHUS 2019**

Za pomoc při výsadbě vstup do skanzenu zdarma

**Naučte se sázení
DŘEVO JE MŮJ CHLĚB**

Skanzen Rochus Uherské Hradiště

Poznejte nezastupitelný význam stromů v krajině a jak
důležitý je strom nejen pro zvířata, ale i samotného člověka.
Naučte se, jak správně pečovat o strom, a nahlednete i do
tajů vybraných lidových řemesel zpracovávajících dřevo.

Akce je součástí osvětové kampaně *Stromy a my*.
Více informací a programové podrobnosti na www.parkrochus.cz
info@parkrochus.cz Park Rochus Uh. Hradiště.
Změna programu vyhrazena.

PARK ROCHUS, Uherské Hradiště, Zlínský kraj, JAROSLAV JANDA, COFFEESPOT, DOBRÝ DEN TVS, LÍSKA, ŠIKULA

Líska

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 17/2019

strana 6

Náměty, doporučení a inspirace

Výstava na stromech

Na vsetínském Dolním i Horním náměstí se konala výstava fotografií o životě a problémech pěstitelů kakaa z Pobřeží slonoviny.

Více než stovka parků a škol hostila výstavu fotografií o životě a problémech pěstitelů kakaa.

Od soboty 5. do 12. října se i ve Vsetíně uskutečnila výstava fotografií „Cena kakaa“ o životě a problémech pěstitelů kakaa, do které se zapojily desítky dobrovolníků po celé ČR. Vsetín se tak přidal k více než stovce míst, kde se lidé mohli dozvědět více o tom, jak se pěstují a zpracovávají kakaové boby v Pobřeží slonoviny, a o životě jejich pěstitelů. V západoafrickém Pobřeží slonoviny pracuje kolem jednoho miliónu pěstitelů a země je největším producentem kakaa. Pěstování kakaa však není nijak lukrativní. Pěstitelé za svoje kakao dostávají velmi málo zapláceno a často navíc pracují v nedůstojných podmínkách. Dle výzkumů si pěstitel v Pobřeží slonoviny vydělá průměrně denně méně než 1 USD. To je 2,5x méně, než by potřeboval na důstojný život: pokrytí nákladů vyvážené stravy, pitnou vodu, bydlení, zdravotní péči, náklady na vzdělávání dětí a ušetření si pro nenadálé příhody.

„Je důležité informovat o tom, že podmínky práce nejsou všude stejné, že příběh nejoblíbenější laskominy - čokolády má i své stinné stránky. A že navzdory rostoucí poptávce po kakau příjmy pěstitelů často nestačí jejich rodinám na živobytí.“

Akce se koná již pátým rokem při příležitosti Světového dne důstojné práce (7. října). Minulé ročníky se věnovaly pěstování kávy, banánů nebo pracovním podmínkám v koželužnách a při výrobě bot.

„Zájem o organizaci Výstavy na stromech rok od roku roste. V roce 2015 se konala poprvé a zapojilo se 48 organizátorů, loňská výstava k výrobě bot v Indii už byla výstava k vidění na 70 místech republiky. Máme radost, že se lidé u nás zajímají o globální souvislosti a o podmínkách výroby nebo pěstování ve světě chtějí informovat ve svém okolí,“ uvedl autor fotografií Stanislav Komínek z nevládní organizace Fairtrade Česko a Slovensko, která akci koordinuje. www.vystavanastromech.cz

Organizátoři vytvořili k výstavě vzdělávací lekci. Lekce je na 45 minut a zabývá se pracovními podmínkami pěstitele a pěstitelů, hlavními problémy pěstování kakaa a hledání možných řešení situace.

Lekci si můžete stáhnout na www.vystavanastromech.cz v části Ke stažení. Nebo přímo z <http://bit.ly/lekce-cena-kakaa>.

■ Pomozte nám zachránit farmáře

Proč a jak učit o farmaření – inspirace a nabídka programů na webových stránkách projektu Pomozte nám zachránit farmáře, jeho příběh minulý i budoucí.

www.pomoztenamzachranitfarmare.cz/

■ Fridays For Future Česká republika,

www.facebook.com/fridaysforfuture.cz

■ Zapojte se a sledujte iniciativu Ministerstva životního prostředí

#dostbyloplastu www.mzp.cz/ či www.nepetuj.cz

■ STOP palmovému oleji,

www.stoppalmovemuoleji.cz/

Publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníci

■ Tabule do zahrad

Rezekvítek prodává kromě určovacích klíčů také „určovací“ tabule bezobratlých – půdních, vodních i lučních živočichů. Hodí se zejména na školní a školkové zahrady, do naučných stezek apod. Najdete je na:

www.rezekvitek.cz/?idm=35

■ Metodika **POHÁDKOVÁ ZAHRADA** se věnuje všem zákoutím zahrady a jeho typickým obyvatelům a rostlinám.

Kniha obsahuje náměty pro činnosti s dětmi – pohádku, tipy pro pozorování, hry a tvoření.

Ve složce najdete velký barevný obraz zahrady A1, který je určený na nástěnku ve třídě, a samostatný arch s kresbami zvířat a rostlin.

www.lipka.cz/lipka?idk=zbozi20j5

■ Marek Herman a Jiří Halda vydali knihu **Jsi tam, brácho?**

www.kosmas.cz/knihy/263393/jsi-tam-bracho/

■ **Učíme se venku**

Chaloupky připravily přehled materiálů pro výuku venku, www.chaloupky.cz/ucime-se-venku/

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

■ Fairtradové školy

www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

■ Světová škola

www.svetovaskola.cz

■ Globální rozvojové vzdělávání

www.globalnirozvojovevzdelavani.cz

■ Odpovědná škola

www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola

■ Skutečně zdravá škola

www.skutecnezdravaskola.cz

■ Mezinárodní program Ekoškola

<https://ekoskola.cz/cz>

■ Badatelsky orientované vyučování

<http://badatele.cz/cz>

■ GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,

<https://globe-czech.cz/cz>

■ Žákovské parlamenty

www.skolaprodemokracii.cz

■ Jeden svět na školách (mediální vzdělávání)

www.jsns.cz

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Nabídka akreditovaných vzdělávacích programů pro ŠABLONY II pro skupiny pedagogů z jedné i více škol:

- polytechnické vzdělávání, EVVO, vzdělávání na školní zahradě,
- osobnostně sociální rozvoj;
- projektová výuka.

Informace a přihlášky: koutna.iva@seznam.cz

V LÍSCE Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy. Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je **ALCEDO** – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

Jan Činčera: Jak učit o klimatu Jak učit o klimatu a přitom děti nezničit?

Učitelka Veronika si na Den Země připravila nový program pro pátáky. Žáci si sami najdou na internetu informace o různých globálních problémech. Pak se o nich společně budou v rámci projektového dne bavit, promítat si k tomu filmy a žáci nakonec vyrobí postery.

Je skvělé, že se Veronika chce zabývat environmentální výchovou. Tak co je na tom špatné? Výuka globálních problémů klade na učitele nemalé nároky. Podrobně se na ně podíváme v souvislosti s asi nejsložitějším současným globálním problémem, změnami klimatu. Na co je tedy třeba při výuce o klimatických změnách dát pozor?

Změny klimatu jako problém

Změny klimatu jsou složitý problém. To, co sledujeme a před čím nás varují klimatologové, je výsledkem vzájemného ovlivňování několika systémů, přírodních, sociálních, ekonomických. Samotný klimatický systém je složitý a regulovaný několika zpětnovazebnými smyčkami. Na klima jsou napojeny další přírodní systémy, ovlivňující druhové složení v různých oblastech Země. Naše interakce s klimatickým systémem je výsledkem složitých společenských vazeb – tím, jak a proč vyrábíme energii, cestujeme, stravujeme se, žijeme svoje životy. Ekonomika se prolíná s kulturou, naší představou o uspokojivém životním stylu, šťastném životě.

<https://ekolist.cz/cz/publicistika/nazory-a-komentare/jann-cincera-jak-ucit-o-klimatu>

Vsetín získal OSCARA za ekologický přístup

Vsetín vyhrál v soutěži E.ON Energy Globe v kategorii Obec. Projekt „Je to čistě na nás“, který vyhlásil boj jednorázovým plastům, byl na jaře akademiky a odborníky z praxe vybrán ze 273 projektů do finále soutěže. Nyní uspěl po hlasování veřejnosti v prestižním celorepublikovém kole.

www.mestovsetin.cz/vismo/dokumenty2.asp?id=537617&n=vsetin-ziskal-oscar-za-ekologicky-pristup

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

■ LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz

Exkurze na farmy, besedy, výukové programy, školní farmářské dny, projektové dny:

Projektový den

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Vede k rozvoji osobnostních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den
- polytechnika, přírodovědná gramotnost (zahradá, voda, odkud se bere jídlo, učení venku, cíle udržitelného rozvoje)
- a další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Financování možné i z tzv. „ŠABLON II“.

www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny

Program pro školu v přírodě

v rozsahu 1–5 dnů: farmářská stezka, stezka přírody, tematické výukové programy (VODA, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě apod.), exkurze do přírody či na farmu a další dle domluvy se školou.

Financování možné i ze „ŠABLON II“.

Výukový program Z farmy na náš stůl, aneb zdravě hrajě o původu a zpracování potravin,

Určeno pro žáky I. stupně ZŠ a ŠD. Financováno z prostředků Ministerstva zemědělství, projekt 45.

Výukový program VODA – život v každé kapce

Určeno pro žáky 6. ročníku ZŠ, září – listopad, zahrnuje program ve třídě, pokus, exkurzi do vodohospodářského podniku. Projekt iniciovalo Povodí Moravy, Zlínský kraj a je financován z prostředků Ministerstva zemědělství, projekt 49.

Výukový program Můj den na farmě

Určeno pro žáky I. stupně ZŠ. Nositelem projektu Pomozte nám zachránit faráře je Agrární komora Zlín. Výuku zajišťují lektoři Lísky.

Přihlašování na infoevvo@seznam.cz

Projekt je financován z prostředků Ministerstva zemědělství, projekt č. 48/19 a spolufinancován Zlínským krajem.

www.pomoztenamzachranitfarmare.cz

■ Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,

www.cevzabka.xf.cz/vp.html

■ Centrum Veronica Hostětín,

www.hostetin.veronica.cz/skoly

■ Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín

www.ddmastra.cz/vyukove-programy

■ Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole

www.prokrajinu.eu

■ Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín

www.muzeumvalasko.cz

Zámek Lešná u Valašského Meziříčí,

<http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/programy-pro-skoly/>

Hvězdárna Vsetín

www.hvezdarna-vsetin.cz

■ Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,

www.parkrochus.cz

■ Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,

www.ddmsikula.cz

■ Středisko volného času Rožnov pod Radhoštěm

www.svcroznov.cz

■ Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,

www.bilekarpaty.cz/vis

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

■ Přírodovědná soutěže Jaloveček 2019

Další kolo tradiční přírodovědné soutěže Jaloveček proběhne ve čtvrtek 17. (žáci 1. stupně ZŠ) a v pátek 18. října 2019 (žáci 2. stupně ZŠ) v prostorách vsetínského zámku. Soutěží se v týmech o celkovém počtu 3–5 členů.

Tématem Jalovečku budou tentokrát „Dary přírody“ se zaměřením na produkční (zemědělství, pastevectví, lesnictví, léčivé rostliny, lesní plody a houby) i mimoprodukční (estetika, regulace klimatu, vody a půdy,...) funkce přírody. Základní otázkou soutěže tedy bude „Co vše nám příroda poskytuje?“.

www.muzeumvalassko.cz/akce-a-souteze/soutez-jalovecek

■ Ekologická olympiáda středoškoláků Zlínského kraje, 24.–26. 10. 2019

■ Klimatická soutěž CO2 liga, 9. ročník. www.CO2liga.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí.

Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

LÍSKA je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

LÍSKA je místním podporovatelem **fair trade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

LÍSKA je členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchodem kolem prodejny kol, do dvora, vstup je ze zadní části budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ).

Otevřeno:

pondělí – čtvrtek, 8.30–16.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaje, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz

■ **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobkyzkraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
www.iskopanice.cz

■ BEZOBALOVÉ OBCHODY ve Zlínském kraji:

Bezobaláč Zlín,

Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874,
prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,

Dlouhá 211, Uherské Hradiště,
tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vedomi-bezobalovy-obchudek

Bezobalov,

Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště,
tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherske-Hradieste

Bez Uherský Brod,

Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Češkův mlýn,

Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250,
ceskumlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem,

Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240,
hanka@vyrobkyspribehem.cz,
www.vyrobkyspribehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie,

ulice Mostecká, Vsetín
www.facebook.com/Delizia-Rozlevana-EKO-drogerie

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDEĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětově nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcky k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

- **Říkáanky Skřítci a skřítušky z ovocného sadu**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Říkáanky Skřítci a skřítušky z lískového lesa**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem**, Lenka Pavelčíková, cena 150 Kč.
- **Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML Život v půdě**, cena 40 Kč, <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Objednávky na infoevvo@seznam.cz. Účtujeme poštovné.

- **Lískové osvětové kampaně** <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>
- **Přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete v Kalendáři akcí na webu Lísky <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky najdete na** <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Pomozte nám zachránit farmáře
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

LÍSKA

Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 17/2019

strana 11